

Tafsiira Suuratu Ar-Ruum-Kutaa 17

Description**Marsaalee Ilmi Namaa Keessa Darbu**

َاللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ
 جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَهُوَ الْعَلِيمُ

الْقَدِيرُ ٥٤

â€œRabbiin Kan dadhabbinna irraa isin uumee ergasii dadhabbinna booda jabinna taasise, ergasii jabinna booda dadhabinnaa fi arrii godheedha. Wanta fedhe ni uuma. Inni Beekaa, Dandaâ€™aadha.â€ Suuratu Ar-Ruum 30:54

Rabbiin subhaanahu wa taâ€™aalaa akkamitti namni marsaa uumamaa keessatti haala tokkorraa gara haala biraatti akka darbuu beeksisa. Hundeen isaa biyyee irraayyi. Ergasii nuxfah (cophha bishaan saalaa) irraayyi. Ergasii alaqaa (dhiiga ititaa), itti aanse mudghah (muraa fooni) irraayyi. Ergasii lafee taâ€™a. ergasii lafeen foon itti uwatifamuun ruuhiin itti afuufama. Ergasii garaa haadha isaa keessaa dadhabaa, qalaâ€™aa fi humnaan laafaa taâ€™e baha. Ergasii hanga ijoolllee itti aanse dargaggeessa taâ€™uutti suuta suuta ni guddata. Dargaggeessa taâ€™uun dadhabbinna booda jabaa taâ€™uudha. Ergasii hirâ€™achuu eegala. Umrii jidduu-galeessaa keessa seena. Ergasii ni dullooma, arri baasa. Kuni humna (jabinna) booda dadhabinna. Kanaafu, ijjannoon, sochii fi humni isaa ni dadhaba. Amaloонни keessaa fi alaa ni jijjiramu. Kanaafi Rabbiin oltaâ€™aan ni jedha: â€œergasii jabinna booda dadhabinnaa fi arrii godheedha. Wanta fedhe ni uuma.â€ [1]

Marsaalee kanniin beeksisuu irraa wanti barbaadamee duâ€™aan booda kaafamuun akka jiruu mirkaneessuufi. Hiikni kanaa: akkuma marsaa dadhabinnaan jalqabamee dadhabinnaan xumuramu irraa uumuu isin jalqabee, duâ€™aan boodas isin uuma. Duâ€™aan booda kaasun uuminsa jalqabaa caalaa wanta addaa nama dinqisiisuu miti. Kanaafi, â€œwanta fedhe ni uumaâ€ jechuun beeksise. Ergasii itti aanse beekumsaa fi dandeetti dubbate. Sababni isaas, marsaan uumama nama ogummaa hordofa. Kuni dhimma beekumsaati. Uumama nama kana haala hundarra sirrii taâ€™een argamsiisuun immoo buâ€™aa dandeetitti[2]

Yaa namoota kana beekaa! Dandeetti Isaatiin hojiwwan kana Kan hojjate, yeroo fedhetti namoota duâ€™an ni kaasa[3]

Duâ€™aan Booda Kaafamu

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا غَيْرَ سَاعَةٍ
كَذَلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ

â€œGuyyaa Qiyaamaan dhaabbattu, yakkamtooni saâ€™aati takka malee homaa akka hin turre ni kakatu. Akka kanatti [haqa irraa] garagalfamaa turan.â€ Suuratu Ar-Ruum 30:55

Kana jechuun Guyyaa Qiyaamaan dhuftee namoonni qabrii isaanii keessaa kaafaman, yakkamtooni ni kakatu. Yakkamtooni kunniin warra addunyaa keessatti Rabbiitti kafaraa fi badii gurguddaa hojjataa turaniidha. Kakuun isaanii, â€œSaâ€™aati takka malee qabrii keessa hin turre.â€œJedhanii Rabbiin kakachuudha [4] â€œAkka kanatti [haqa irraa] garagalfamaa turan.â€ Kana jechuun akkuma kakuu isaanii kana keessatti haqa irraa garagalfaman, addunyaa keessattis haqa irraa garagalfamaa turan. [5] Hiikni kanaa: kakuun sobaa kuni isaan irraa bahuun wanta ajaaâ€™ibaati miti. Isaan yeroo addunyaa keessa turanitti yaada sobaa kana fakkaatu fidaa turan. Kanaafu, yaanni sobaa isaanii haqa irraa isaan garagalche. Akkuma Rabbiin jedhe amanti isaanii irratti kakachaa turan: â€œKakuu isaanii daangaa gahe â€œRabbiin nama duâ€™e hin kaasuâ€™ jechuun Rabbiin kakatu.â€ Suuratu An-Nahl 16:38)

(Akkuma addunyaa keessatti kijibani fi osoo beekanu soba irratti kakataa turan, kakuu isaanii, â€œSaâ€™aati takka malee hin turre.â€œJedhu keessatti kijibani jiru.) [6] Kijibni kuni addunyaa keessatti amala isaanii taâ€™e. Yommuu Rabbiin isaan kaasun ruuhi isaanitti deebisuu, wanti isaan amaleefatan isaan irraa mulâ€™ata. Kana keessa Muslimootaaf naamusa guddaatu jira. Amalli fafee fi cubbuun gurguddaan amala isaanii taâ€™ee irratti akka hin kaafamneef of eeggachu qabu [7] Gabrichi wanta duâ€™e irratti kaafama. Namni amala fafee fi wanta badaa irratti duâ€™e, Guyyaa Qiyaamaa amala fafee fi wanta badaa kana irratti kaafama. Kanaafu, amala fafee kan akka sobuu irraa of eeggachu barbaachisa.

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُواُ الْعِلْمَ وَالَّذِينَ لَقَدْ لَيْسُواْ فِي كِتَابٍ أَنَّهُ إِلَى يَوْمِ
الْبَعْثٍ فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَا كِتَابٌ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

56

â€œWarri beekumsi fi iimaanni kennameef ni jedhu, â€œHanga Guyyaa kaafamaatti akkuma kitaaba Rabbii keessatti [murtaaâ€™etti] turtanii jirtu. Kunis Guyyaa kaafamaati. Garuu isin hin beektanii turtan.â€ Suuratu Ar-Ruum 30:56

Kana jechuun muâ€™mintoota taâ€™anii warri duâ€™aanii fi wanta Ergamtooni Rabbiit ittiin dhufan kan akka haala Guyyaa Qiyaamaa, duâ€™aan booda kaafamuu fi xumurama jirenyaa addunyaa beekan kaafirota sobaan kakatan kanniininakkana jedhu: dhugumatti, iddo qaan ni keessan itti awwaalametti warra duâ€™an taatanii hamma yeroo Rabbiin Lawhal Mahfuuz keessatti katabe turtanii jirtu. Yeroon qabrii keessa turan gadaa Aadam irraa jalqabee hanga Qiyaamaan dhaabbatu haala namootaa irratti hundaaâ€™e garagara. Hamma yeroo namni tokkoon tokkoo duâ€™aa fi kaafama jidduu barzakha keessa ture Rabbiin malee eenyullee hin beeku.

â€œKunis Guyyaa kaafamaati.â€ Kana jechuun Kuni Guyyaa namoonni qabrii isaanii keessaa kaafamaniidha. â€œGaruu isin hin beektanii turtan.â€ Kana jechuun garuu isin jirenyaa addunyaa keessatti wanta Ergamtooni Rabbiit isiniti beeksiisan hin beektanii turtan. Sababni isaas, isin dhimma amanti ilaachisee Ergamtoota hin dhugoomsitan. Kanaafu, beekumsa irraa wanta isaan isiniti geessan qabachuu fi yaadachu irraa sammuu keessan garagalchaa turtan. [8] Kanaafi, duâ€™aan booda kaafamuun haqa akka taâ€™e hin beektan.

Namoonni kaafamatti hin amanne, du  aan booda kaafamuun haqaa fi garmalee barbaachisaa ta  uu waan hin beekneef   Du  aan booda kaafamni hin jiru.   jechuun shakku ykn mormu.

Kitaabban wabii:

[1] Tafsiir Ibn Kasiir-6/105 [2] Tahriir wa tanwiir-21/128 [3] Tafsiir Xabarii-18/526 [4] Madda olii [5] Tafsiir Qurxubii-16/452 [6] Tafsiir Xabarii-18/527 [7] Tahriir wa tanwiir-21/130 [8] Ma  aariju Tafakkuri wa daqaa  iqu tadabbur-15/187

Date Created

September 26, 2020

Author

admin